

(ร่าง)

แนวทางในการบริหารจัดการเครื่องจักรกลและเครื่องมือทางการเกษตร
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพในท้องที่ที่ขาดแคลน

1. ความเป็นมา

1.1 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2563 มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลัก รับผิดชอบประสานองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดหาเครื่องจักรกลและเครื่องมือทางการเกษตรให้แก่เกษตรกรในท้องที่ที่ขาดแคลน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร โดยพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการในรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ถูกต้อง เช่น การกำหนดคัดเลือก กลั่นกรองเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ประเภท/ชนิดของเครื่องจักรกลหรือเครื่องมือที่ต้องการ การครอบครอง และการบำรุงรักษา เป็นต้น โดยยึดหลักความเหมาะสมเท่าที่จำเป็นสอดคล้องกับความต้องการและการใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืนของเกษตรกร แล้วดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

1.2 กระทรวงมหาดไทยสำรวจความต้องการประเภทของเครื่องจักรกลการเกษตร และเครื่องมือสนับสนุน การประกอบอาชีพจากภาคส่วนต่าง ๆ และสอบถามความพร้อมขององค์การบริหารส่วนจังหวัดในการบูรณาการ ในการปฏิบัติการบริหารจัดการและบุคลากร เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีความเหมาะสมที่จะเป็น หน่วยบูรณาการเครื่องจักร โดยมีกรอบเครื่องจักรกลเบื้องต้น ได้แก่

- (1) รถขุดดินตะขบ (แบคโฮ)
- (2) รถไถใหญ่
- (3) รถนวดและเกี่ยวข้าว
- (4) เครื่องจักรกลอื่น ๆ ที่จังหวัดพิจารณาเห็นสมควร

ทั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยได้รับรายงานผลการสำรวจความต้องการประเภทของเครื่องจักรกลการเกษตร และเครื่องมือสนับสนุนการประกอบอาชีพจากภาคส่วนต่าง ๆ จำนวน 76 จังหวัด 22,139 รายการ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมสนับสนุนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพ เกษตรกรรมให้มีความสามารถในการผลิตเพิ่มขึ้น

2.2 เพื่อส่งเสริมเกษตรกรในการประกอบอาชีพการเกษตรให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

2.3 เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรให้มีความเข้มแข็งในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้

3. หลักเกณฑ์และแนวทางในการบริหารจัดการ

3.1 กระทรวงมหาดไทยกำหนดให้การดำเนินงานจัดหาเครื่องจักรกลและเครื่องมือทางการเกษตร ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยดำเนินงานภายใต้ศูนย์อำนวยการ จัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ศจพ.) ในระดับพื้นที่

3.2 การดำเนินงานในระดับพื้นที่ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยงานบริหารจัดการในการ บูรณาการการดำเนินงานกับศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัยอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด (ศจพ. จังหวัด) และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด (เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล) บูรณาการการดำเนินงานกับศูนย์อำนวยการจัดความยากจนและพัฒนาคนทุกช่วงวัย อย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ศจพ. ท้องถิ่น) โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

(1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารเครื่องจักรกลและเครื่องมือทางการเกษตรเป็นกลไกการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีนายองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นประธานกรรมการ มีผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานจังหวัด ที่ทำการปกครองจังหวัด ท้องถิ่นจังหวัด เกษตรจังหวัด พัฒนาการจังหวัด สหกรณ์จังหวัด สภาเกษตรกรจังหวัด และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นคณะกรรมการ และมีปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเลขานุการ ทำหน้าที่กำหนดแนวทางการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร และบูรณาการการดำเนินงานกับ ศจพ. จังหวัด ในการพิจารณาคัดเลือกกลั่นกรองเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน และประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือก

(2) มอบหมายหน่วยงานภายในให้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานโดยตรง

(3) แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสำรวจรวบรวมความต้องการในการขอรับการสนับสนุนเครื่องจักรกลและเครื่องมือทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ ส่งให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำแผนการดำเนินงานให้ความช่วยเหลือและประกาศรายชื่อเกษตรกรที่ได้รับการคัดเลือก โดยคณะกรรมการฯ บูรณาการการดำเนินงานกับ ศจพ. จังหวัด ในการพิจารณาคัดเลือกกลั่นกรองเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน

3.3 องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายตามแผนที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการฯ ดังนี้

- กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในเขตจังหวัด ในการให้ความช่วยเหลือโดยตรงกับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดตั้งงบประมาณเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายบุคลากรประจำเครื่องจักรกลและเครื่องมือทางการเกษตร ค่าใช้จ่ายในการเคลื่อนย้าย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร

- กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดสนับสนุนเครื่องจักรกลและเครื่องมือทางการเกษตรให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัด เพื่อไปดำเนินการช่วยเหลือกับเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอรับการสนับสนุนจัดทำบันทึกสัญญาอัยมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยมีระยะเวลาอัยมที่ชัดเจน และเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

4. การติดตามและประเมินผล

4.1 จัดทำระบบบันทึกผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย ประเภทเครื่องจักรกลหรือเครื่องมือทางการเกษตรที่ดำเนินงาน ระยะเวลาการดำเนินงาน จำนวนเกษตรกร/ครัวเรือนที่ได้รับผลประโยชน์ จำนวนพื้นที่ที่ได้รับผลประโยชน์/ไร่ และจำนวนเงินที่ลดต้นทุนให้กับเกษตรกร

- กรณีองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการเองในพื้นที่ให้ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานเป็นผู้จัดทำ

- กรณีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นนำเครื่องจักรกลและเครื่องมือทางการเกษตรไปดำเนินงาน ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้บันทึกข้อมูลรายงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดเมื่อดำเนินการเสร็จตามกำหนดเวลาที่ทำข้อตกลง

4.2 ให้นำหน่วยงานภายในองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่รับผิดชอบรายงานคณะกรรมการฯ และสรุปรายงานผลการดำเนินงานให้ ศจพ. จังหวัด และสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทราบ

4.3 ให้จังหวัดรวบรวมผลการดำเนินงานภาพรวมขององค์การบริหารส่วนจังหวัด รายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบทุก 3 เดือน

5. การกำกับดูแลและการตรวจสอบ

- 5.1 ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำกับดูแลโดยกลไก ศจพ. ท้องถิ่น
- 5.2 ระดับจังหวัด / องค์การบริหารส่วนจังหวัด กำกับดูแลโดยกลไก ศจพ. จังหวัด / คณะกรรมการฯ
- 5.3 ระดับส่วนกลาง กำกับดูแลโดยกลไก ศจพ.
